

Uho in roka.

Spisal E. Gangl.

Uho in roka sta živela v toplem prijateljstvu: uho je poslušalo lepe reči in jih pravilo roki. Ta ga je dostikrat pogladila v zahvalo in se nastavljala za uhljem, da je zajemalo več glasov in da je bilo veselje tem večje. Uho je časih kar striglo od same pokočne radosti. Tudi zaplesalo bi rado, pa ni imelo nog, kaj šele pete, da bi udarilo z njo ob tla. Roka je zamahovala semintja, prav kakor so jo ščegetali vabljivi glasovi, ki jih ji je šepetalo uho.

Človek bi mislil, da ne pride nikoli nič takega med uho in roko, da bi zadnja v jezi segla po prvem in mu navila uro.

Uho ni maralo dosti za spanje. Zaspalo ni prej, dokler ni odbrnel od njega poslednji glasek. Celu muho je slišalo, ko se je brenče odpravljala spat. —

Roka pa je bila zaspanka prve vrste. Komaj se je zmračilo, je že omahnila kakor dveinpolletno otroče, ki se mu hoče spati s kokošmi vred. Legla je na blazino, a ni mogla zaspati, saj jo je še vedno dražilo uho, ki ji je izblebetalo vsak ničvredni glasek, najsi ga je ujelo tudi od kremežljave mačke, ki je predla na zapečku.

Ob jutrih pa je bila vsa ta reč še sitnejša!

Imeli so na dvoru petelinčka. Bil je lep gospodek, jehasta! Nosil je ostroge, dolge in ostre, kakor kak ogrski huzar. Grebenček mu je bil lepo načesljan in rdeč kot iz same rdeče krvi. Pel je sicer visoko in tanko, a za uho tako neznansko lepo kot nobene orglice. Komaj se je zjutraj utrnil prvi žarek mlade zore, že je splehetal petelinček na dvoru in zapel ljubemu Bogu pozdravnico. In komaj je splehetal petelinček in zapel ljubemu Bogu pozdravnico, že se je zbudilo uho in se popolnoma in čisto odprlo sladkim glasovom petelinčka-huzarja.

Roka pa bi rada spala še tri dni in tri noči in tri ure na vrh. Ali kaj — zbuditi se je morala. Vsa je šinila pod odejo, a petelinček je pel, uho poslušalo, roka se dramila. Jezna je vrgla odejo s sebe in se hotela maščevati nad ušesom, ker jo je zbudilo tako zgodaj. A kako, ko ni mogla do njega? Od rame do komolca in dalje do konca prstov je čutila, kako se izprehajajo po nji mravljinici. Vsa je bila topoglava in neokretna, da se še prvi hip ni mogla pošteno umiti. Ko se je pa vendarle oprala, se ji je ohladila jeza, in spoznala je, da ni krivo pravzaprav uho, da mora tako zgodaj vstajati, nego da je temu vzrok kričavi kokotek.

V takih mislih ni vedela, da govori glasno predse. Uho je pa vse slišalo in povedalo petelinčku: „Ljubi moj gospodek, čuvaj se roke! Davi se je zaklela, da ti zavije vrat in potrga sladke tvoje strune v grlu!“

Petelinček to sliši, in obide ga kurja polt od kljuna do repka. Vendar se domisli pravega. Zleti na plot sosedovega vrta in se poroga roki: „Hej, peteroprsta avša, daj me, daj! Šlek, ali sem ti nastrgal korenčka!“

Roka se raztogoti in reče: „Nihče drugi mu ni povedal tega nego uho!“

In komaj je petelinček zevnil enkrat, je padla roka z vso jezo na uho in mu še hotela pokazati Benetke, da je ni zdramilo iz jeze neusmiljeno vpitje petelinčka-huzarja.

Izza plota je namreč segla po njem druga roka, ki je takisto kuhala jezo, ker ji vedno krevči in krade spanje.

Hipoma se je umirila v roki razburjena kri in prijazno je pogladila po ušesu, češ, oprost, saj nisem mislila tako hudo!

A kaj to pomaga, ko je po ušesu tako šumelo in vršalo, da ni bilo razločiti nobenega določnega glasu. Tudi roka je čutila to brenčanje. Bilo ji je, kakor bi godovali v nji sršeni.

„Pojdiva pogledat, kaj je sedaj s petelinčkom!“ reče roka, da se razmisli in si kakorkoli prežene tisto čudno drnavsanje in začuje od ušesa zopet kakšen lepši in veselejši glas.

Tako prideta k sosedu.

Stopita v kuhinjo. Na ognjišču zagledata nesrečnega petelinčka, ki je brez srpastega repka in blestečega ovratnika žalostno ležal v ponvi.

„Čakaj, malo te pa le moram!“ reče roka in seže v ponev. Ali kakor bi jo pičila osa, se brž umakne od vroče pečenke, ki ji je opalila kožo na prstih.

Ker ji ni hotelo in moglo povedati uho, da je petelinček šele pečen, ker tako cvrči v razbeljeni masti, si ni mogla misliti roka, da jo bo izplačal mrtvi junak, ki je pravzaprav uklonil ponosni vrat po njeni krivdi.

Dasi žalostno, se je uho potihem nasmejalo, a med njim in roko ni več pravega prijateljstva.

Pes in mačka.

Spisal Ivo Blažič.

Ujte čudo! — Pes in mačka sta sklenila prijateljstvo in si obljubila večno zvestobo do hladnega groba. Dogovorila sta se, da pojmeta takoj prvi večer na lov. Pes je namreč zapazil, da hodi v deteljo mlad zajček. Poizkusil ga je že ujeti, ali zajček je imel prebrze noge.

Zvečer, ko se je že vozila blede luna po nebu, sta ga čakala v detelji. Tiho sta čepela in prežala na dolgoušca.

Zajček je prihitel in jel puliti deteljo. Pes je zalajal, mačka je skočila hipoma na zajčka in ga tiščala z ostrimi kremplji k tlom. Zajček se je poizkušal rešiti. Ali pes mu je pregrizel vrat, da je bil v kratkem mrtev.

„Čigav je zajček? Moj! Jaz sem ti dal znamenje za napad, jaz sem ga tudi umoril,“ pravi pes in pograbi zajčka, da bi zbežal z njim.

„Bratec, moj je! Tebi bi ubežal. Meni se moraš zahvaliti, da je mrtev. Moj je, moj!“ je vpila mačka. „Moj je!“ „Moj!“

Toliko časa sta se prepirala, da je prišlo do praske. Oba sta bila že krvava, ko je pristopil gospodar, ju nemilo potipal s palico in jima vzel zajčka.